

Bármikor beszélgetünk a gyerekekkel a kényszerű iskolabezárás kezdete óta, arra a kérdésre, hogy mi hiányzik leginkább, amióta otthon kell maradniuk, a leggyakrabban, legigazibban, legátéltabb válaszuk mindig az: a többiek. Az osztálytársak, a barátaim, a többi diák, a barátnőim, a haverok, a lelki társak, a többi ember.

Igen, az iskola mindenekelőtt és elsősorban közeg, társas hely, együtt-lét. Ha tetszik, a köz-vetlenség és a személyesség világa. Persze, lehet jó képzésről, hatékony tudásátadásról, sikeres felkészítésről, kiváló oktatásról beszélni, és mindegyik fontos is, de a személyesség közege nélkül mind halott dolog. Ha egy gyerek – és itt nemcsak a hatévesekről, hanem a tizenhat és tizen-nyolc évesekről is beszélünk – csak megfelelően jó színvonalú oktatást kap, akkor az is könnyen elveszti az értelmét vagy a súlyát. Arra a közegre van szüksége minden gyereknek, amiben a tudás-elemek, a képesség-részek mind-mind átítatódnak az együttlét érdekesebb, vonzó, vibráló, kiszámíthatatlan, érzelmileg átfűtött jelenlétével.

[...]

Minden fontos élményhez, értékes gondolathoz, emberi-erkölcsi felismeréshez a másik ember által és más emberek közegében jutunk el. A másik ember az a kapu, amin keresztül a megismerés és megértés felé eljutunk. Az iskola a hétköznapokban automatikusan – persze melyik iskola jobban, melyik rosszabbul – működteti ezt a kaput, működteti a társas együttlétnek azt az intenzív formáját, amit iskolának nevezünk. És mindezt önkéntelenül teszi, pusztán azért, hogy napi hat-nyolc órában együtt van ötszáz vagy ezer ember, gyerek és felnőtt, és mindent, amit csinálnak, együtt kell hogy megcsinálják. Vagyis az iskola automatikusan, per definitionem a közvetlenség és a személyesség közege.

*Fenyő D. György: Pedagógiai jegyzetek a karanténból.
Személyesség és közvetlenség.
<https://osztalyfonok.hu/cikk.php?id=2176>*

